23.5.2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

E VP 29/2018 vp E-kirje eduskunnalle komission tiedonannosta sekä ehdotuksista vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehykseksi

Elintarviketeollisuusliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle komission EU:n monivuotisia rahoituskehyksiä (2021 – 2027) koskevasta komission tiedonannosta ja ehdotuksista.

Elintarviketeollisuusliitto pitää tärkeänä uusien haasteiden, kuten esimerkiksi tutkimuksen, innovaatioiden ja digitaalisen muutoksen sekä turvallisuusuhkien ja muuttoliikkeen huomioimista EU:n lähivuosien rahoituskehyksissä. Nyt annetussa ehdotuksessa liitto pitää kuitenkin huolestuttavana maatalouden sektoriin kohdistuvien rahoitusleikkausten suuruutta. Uutena omana varana esitettyyn jäsenmaakohtaiseen kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrän perusteella määriteltävään kansalliseen maksuun ETL suhtautuu erittäin varauksellisesti.

Maatalouspolitiikan EU-rahoitus

EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa tulee jatkossakin huolehtia siitä, että ruoantuotanto on mahdollista kaikkialla EU:ssa. Suomen luonnonolosuhteiden takia alkutuotantomme on epäedullisessa asemassa useimpiin muihin EU-maihin verrattuna. Haastavampien luonnonolosuhteiden ja niistä aiheutuvien korkeampien tuotantokustannusten sekä EU-maataloustukien historian (suorat tuet on irrotettu tuotannosta, mutta perustuvat kuitenkin suurelta osin satotason perusteella aiemmin maksettuun tukeen) takia EU-maataloustukien täydentäminen kansallisilla tuilla on perusteltua.

Koska Suomessa on jo pitkään jouduttu turvautumaan suuressa määrin kansallisiin lisätukiin tuotantomme epäedullisen tilanteen korjaamiseksi, ehdotus tukien rahoituksen siirtämisestä yhä enemmän kansallisen rahoituksen varaan tuo epävarmuutta tulevaisuudesta. Maaseudun kehittämisen rahoituksen leikkaaminen jopa 26 prosentilla ei myöskään ole linjassa sen kanssa, että tulevassa maatalouspolitiikassa halutaan entistä voimakkaammin huomioida esim. ympäristö- ja ilmastoasiat sekä eläinten hyvinvointi. Liitto pitää tärkeinä myös tuotantosidonnaisten tukien maksamisen mahdollisuutta jatkossakin tuotannon säilyttämiseksi tietyillä aloilla Suomessa. On hyvä, että suorien tukien merkitys viljelijöiden perustulotukena on otettu esille komission ehdotuksessa.

Suomalaisen elintarviketeollisuuden toiminnan perusedellytys on laadukkaan, kohtuuhintaisen ja riittävän kotimaisen raaka-aineen saanti. Suomalaisen teollisuuden valmistamat tuotteet kilpailevat joka päivä kaupan hyllyillä ulkomailla valmistettujen elintarvikkeiden kanssa eikä kotimaisella teollisuudella ole mahdollisuuksia maksaa käyt-

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund
Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation
Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

tämästään raaka-aineesta merkittävästi kilpailijamaitaan korkeampia hintoja. Jos teollisuus joutuisi tulevaisuudessa turvautumaan yhä enenevässä määrin ulkomaiseen raaka-aineeseen, siirtyisivät jalostustoiminnotkin vähitellen Suomen rajojen ulkopuolelle, minkä seurauksena Suomi olisi elintarvikehuollossa hyvin riippuvainen tuonnista. Jäsenmaiden tukitason voimakkaalla eriytymisellä olisi huomattavia vaikutuksia paitsi viljelijöiden, niin myös maatalousraaka-aineita elintarvikkeiksi jalostavien elintarvikeyritysten kilpailutilanteeseen sisämarkkinoilla.

Ruoka-alan toimintaedellytyksistä huolehtiminen on tärkeää. Omalla monipuolisella tuotannollamme pystymme Suomessa vastaamaan nykypäivän kuluttajien odotuksiin laadukkaasta, turvallisesta ja lähellä tuotetusta ruoasta. Yksi työpaikka elintarviketeollisuudessa mahdollistaa 3 muuta työpaikkaa Suomessa juuri pitkälti kotimaisuuteen perustuvan arvoketjun ansiosta. Oma ruoantuotanto on myös ensiarvoisen tärkeä asia huolehdittaessa sisäisestä turvallisuudestamme ja varauduttaessa mahdollisten ulkoisten syiden seurauksena syntyviin kriisi- tai poikkeustilanteisiin.

Omat varat ja muovimaksu

Uutena omana varana esitettyyn jäsenmaakohtaiseen kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrän perusteella määriteltävään kansalliseen maksuun Elintarviketeollisuusliitto suhtautuu erittäin varauksellisesti.

Muovipakkausten keräykseen ja kierrättämiseen on ensinnäkin jo olemassa ja juuri uudistettu, EU-maita sitova jätelainsäädäntö, jonka kanssa esitetty uusi muovimaksu olisi ohjauskeinona päällekkäinen. Jätedirektiivien valmistelun yhteydessä kierrätysmäärien tilastoinnissa ja laskentatavoissa on havaittu vaihtelua jäsenmaiden välillä. Ennen uuden muovimaksun asettamista olisi huolella selvitettävä yhtenäiset perusteet muovimaksun keräämiseksi eri jäsenmaissa ja kehitettävä luotettava seurantamenetelmä.

Toiseksi, muovimaksun tarkempi määrittely sekä jäsenvaltioiden keräysmenetelmät ovat vielä epäselviä. Komission tulisi huolehtia, että jäsenvaltioiden keräystavat ovat kilpailuneutraalit. Maksujen keräysmenetelmien ei tulisi lisätä valtion tai yritysten hallinnollista taakkaa ja sen nettohyötyjen tulisi olla mahdollisimman korkeat. Oletettavasti kuitenkin muovimaksusta saatava tulokertymä EU-rahoituskehykseen olisi laskeva sen ohjausvaikutuksen vuoksi. Tällöin riskinä on, että budjetin paikkaamiseen tarkoitettuna paine nostaa yksikkökohtaista maksua kasvaisi.

On myös huomioitava, että muovimaksu voi heikentää sisämarkkinoiden toimivuutta, jos eri jäsenmailla on erilaiset käytännöt muovimaksun keräämiseen. Esitetty muovimaksu ei myöskään huomioi digitaalisten kauppapaikkojen myyntiä, joka lisää muovipakkausten tuontia kolmansista maista. Muovimaksu voi jäädä eurooppalaisten yritysten maksettavaksi kolmansien maiden yritysten säilyessä edelleen vapaamatkustajina.

Kunnioittaen

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Pia Pohja
toimitusjohtaja